

A2.34 Przejść na emeryturę

- Porozmawiaj o aktywnościach i zmianach stylu życia po przejściu na emeryturę.
- Mów o trwających działaniach w przyszłości.

Emerytura	(Aposentadoria)	Pasje	(Paixões)
Emerytura (pieniędzy)	(Pensão)	Ogrodnictwo	(Jardinagem)
Renta	(Renda (benefício))	Uprawać ogródek	(Cuidar do jardim)
Przejść na emeryturę	(Aposentar-se)	Majsterkowanie	(Fazer trabalhos manuais)
Życie bez pracy	(Vida sem trabalho)	Wędkarstwo	(Pesca)
Oszczędności	(Poupanças)	Chór	(Coral)
Oszczędzać	(Poupar)	Korzystać	(Aproveitar)

1. Digitalize o código QR para ver o vídeo, ou leia o texto. (QR: Áudio)

Wiele osób w Polsce myśli o tym, jak będzie wyglądać **emerytura**. Najważniejszy jest czas z **rodziną** i bliskimi, a także hobby i trochę **pieniędzy**. Niektórzy mówią też o podróżach, ale zwykle dopiero później. Kto chce być spokojny na starość, powinien *byle* nie odkładać wszystkiego na ostatnią chwilę i dbać o relacje. Wtedy łatwiej cieszyć się życiem jako **senior**.

*Muitas pessoas na Polónia pensam em como será a **aposentadoria**. O mais importante é o tempo com a **família** e os entes queridos, assim como hobbies e um pouco de **dinheiro**. Alguns também falam sobre viagens, mas geralmente só mais tarde. Quem quer estar tranquilo na velhice não deve de jeito nenhum deixar tudo para a última hora e deve cuidar das relações. Assim, é mais fácil aproveitar a vida como **idoso**.*

1. Co Polki i Polacy uważają za najważniejsze na emeryturze?
 - a. Dużo podróży po świecie od pierwszego dnia
 - b. Czas z rodziną i bliskimi
 - c. Praca w ZUS do późnego wieku
 - d. Tylko wysoki stan zdrowia i sport
2. Kiedy pojawiają się w rozmowie podróże po świecie?
 - a. Tylko wtedy, gdy ktoś jest rencistą
 - b. Pojawiają się później
 - c. Na samym początku
 - d. Nigdy się nie pojawiają

1-b 2-b

2. Gramática: Partícula "byle": *byle jak, byle do...*

A partícula "byle" na língua polonesa serve, entre outras coisas, para expressar liberdade de escolha, indiferença ou para indicar baixa qualidade/valor (sinônimo: jakikolwiek, obojętnie jaki).

Użycie (Uso)

Przykład (Exemplo)

dowolność lub obojętność (*liberdade de escolha ou indiferença*)

Daj mi **byle jaki** długopis. (*Dá-me uma qualquer caneta.*)
Spotkajmy się **byle gdzie**. (*Vamos encontrar-nos em qualquer lugar.*)

cecha negatywna (*característica negativa*)

Nie spotykaj się z **byle kim**. (*Não te encontres com qualquer pessoa.*)

Zrobił to **byle jak**. (*Ele fez isso de qualquer maneira.*)

docenienie (*valorização*)

Jej mąż to nie **byle kto!** (*O marido dela não é qualquer um!*)

To nie **byle jaka** okazja! (*Isto não é uma ocasião qualquer!*)

życzenie (*desejo*)

Byle był szczęśliwy. (*Que ele seja feliz.*)

Byle do wiosny. (*Até à primavera.*)

Se a partícula "byle" for precedida por nie, então significa que algo ou alguém se destaca e merece a nossa atenção.

- Na emeryturze nie potrzebuję drogiego sprzętu, daj mi _____ długopis do podpisania dokumentu. (*Na aposentadoria não preciso de equipamento caro, me dê qualquer caneta para assinar o documento.*)
a. *byle jaki* b. *byle którego* c. *byle jak* d. *byle jakie*
- Mój wujek przeszedł na emeryturę i majsterkuje _____, a potem wszystko się psuje. (*Meu tio se aposentou e faz reparos de qualquer jeito, e depois tudo quebra.*)
a. *byle gdzie* b. *byle jaki* c. *byle jak* d. *byle*

1. *byle jaki* 2. *byle jak*

Rewrite the phrases (QR: IA+)

1. (byle jaki) Daj mi jakiś długopis, nie ma znaczenia jaki.

(*Dê-me **byle jaki** caneta.*)

2. (byle gdzie) Możemy się spotkać gdziekolwiek, ważne, żeby było blisko metra.

(*Podemos nos encontrar **byle gdzie**, o importante é que seja perto do metrô.*)

3. (byle kim) Nie rozmawiaj z nieznanymi ludźmi w internecie.

(*Não converse com **byle kim** na internet.*)

1. Daj mi **byle jaki** długopis. 2. Możemy się spotkać **byle gdzie**, ważne, żeby było blisko metra. 3. Nie rozmawiaj z **byle kim** w internecie.

3. Exercícios

1. Associe os itens que têm um significado relacionado.

a. przejść na emeryturę	1. przestać pracować
b. oszczędzać	2. czekajmy do wiosny
c. korzystać z czegoś	3. odkładać pieniądze
d. byle do wiosny	4. używać czegoś

a-1 b-3 c-4 d-2

2. Anúncio: Clube de Seniores no centro cultural (QR: Áudio)

Preencha as lacunas: przejść, emeryturę, życiu, oszczędzać, korzystać, oszczędnościach

Dom Kultury zaprasza osoby, które planują (1) _____ na (2) _____ lub są już na emeryturze. W programie są spotkania o (3) _____ bez pracy, proste porady o (4) _____ i bezpłatne konsultacje dot. świadczeń: emerytura i renta.

Od września będą też zajęcia: chór, ogrodnictwo i majsterkowanie. Uczestnicy będą mogli (5) _____ z sali komputerowej i zapisać się na warsztaty „Jak (6) _____ na co dzień”. Zapisy w sekretariacie, w dni robocze.

O Centro Cultural convida pessoas que planejam se aposentar ou que já estão aposentadas. No programa, há encontros sobre a vida sem trabalho, conselhos simples sobre economia e consultas gratuitas sobre benefícios: aposentadoria e pensão.

A partir de setembro, também haverá atividades: coral, jardinagem e bricolagem. Os participantes poderão usar a sala de informática e se inscrever no workshop “Como economizar no dia a dia”. Inscrições na secretaria, em dias úteis.

(1) przejść, (2) emeryturę, (3) życiu, (4) oszczędnościach, (5) korzystać, (6) oszczędzać

1. Które zajęcia w Klubie Seniora chciał(a)byś wybrać po przejściu na emeryturę i dlaczego?

3. Ouça o fragmento de áudio e escolha a resposta correta. (QR: Áudio)

Verdadeiro Falso

1. Kobieta mówi, że po przejściu na emeryturę zaczęła bardziej pilnować wydatków.	☐	☐
2. Od przyszłego tygodnia planuje spędzać poranki na majsterkowaniu, a popołudnia w ogródku.	☐	☐
3. Wyjaśnia, że nie będzie pobierać renty.	☐	☐

1-V 2-X 3-V

1. Kiedy Marek chce przejść na emeryturę i o co pyta w HR?

6. Falar: traduzir e responder (QR: IA+)

Na emeryturze chciał(a)bym... / Myślę, że będę dalej... / Chcę oszczędzać, żeby...

1. Co chciał(a)byś robić na emeryturze i dlaczego?

2. Jak myślisz, co zmieni się w twoim życiu po przejściu na emeryturę?

7. Escrita: WhatsApp (QR: IA+)

Cześć! Tu Marta z 3. piętra.

Widziałam Cię wczoraj na klatce. Ja jestem już **na emeryturze** i mam więcej czasu. W środy chodzę do klubu seniora: jest **chór** i czasem warsztaty (np. **ogrodnictwo**). W przyszłym miesiącu chcę też zrobić mały wyjazd za miasto.

Może chciał(a)byś pójść ze mną w tę środę? Napisz, czy masz czas i co Cię interesuje.

Escreva uma resposta apropriada: *Dzięki za wiadomość, chętnie... / W tę środę mogę / nie mogę, bo... / Byle było blisko domu, to mogę spróbować.*

Verbos importantes

Oszczędzać (poupar)

Czas przyszły
 ja będę oszczędzać
 ty będziesz oszczędzać
 on/ona/ono będzie oszczędzać
 my będziemy oszczędzać
 wy będziecie oszczędzać
 oni/one będą oszczędzać

Korzystać (usar)

Czas przyszły
 ja będę korzystał/korzystała
 ty będziesz korzystał/korzystała
 on/ona/ono będzie korzystał/korzystała/korzystało
 my będziemy korzystali/korzystały
 wy będziecie korzystali/korzystały
 oni/one będą korzystali/korzystały